

Es Molí Nou

Vilafranca, Gener 1996 - Núm. 102

**FESTA:
TRADICIÓ O DOBLERS**

"ES MOLÍ NOU"
Publicació mensual de
l'Obra Cultural Balear

Depòsit Legal
PM - 336-1986

Edita:
Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Coordina:
Jaume Català

**Redacció i
Col·laboradors:**
Andreu Bauça
Francesc Amengual
Joan Barceló
Miquel Barceló
Bartomeu Català
Joan Jaume
Biel Montserrat
Joan Nicolau
Jaume Nigorra
Joan Rigo
Jaume Sansó

Redacció d'Esports:
Guillem Mas
Jaume Vidal
Antoni Sansó

Imprimeix:
TIRRENA, S.A.
Telf. 55 52 12
C/ Pintor Joan Gris, 2
MANACOR

Els articles publicats en
aquesta revista sols
expressen l'opinió
dels seus autors
i només ens feim
responsables
de l'Editorial

UN PLA TERRITORIAL PER A SEGUIR SOMIANT

La conselleria d'Obres Públiques del Govern Balear està dissenyant una ordenació del territori del Pla de Mallorca tenint en compte tota una sèrie d'indicadors econòmics, amb la finalitat d'aplicar a la nostra comarca un pla que li doni estructura de futur. «Manca crear els alicients necessaris perquè la gent es quedi a viure en el Pla», sentenciava l'economista de més prestigi de l'illa, Miquel Alenyar, el passat mes de desembre a una conferència a Petra. I alguns trets, no tots, del Pla Territorial del Pla van en aquesta direcció. Emperò, el Pla del Pla topa amb molts entrebancs de caire polític. No hi ha una visió global dels màxims representants dels 14 municipis de la Mancomunitat del Pla. A més, el Pla i els seus projectes no han estat encara explicats als respectius col·lectius de veïnats. És per tant, fins ara, una simple discussió política d'un Pla encara en estat de gestació.

La conselleria d'Obres Públiques ha fixat per a un futur immediat que a la zona rústica del Pla no es puguin construir vivendes si no es compta amb un mínim de 50 mil metres quadrats (unes 7 quarterades). A Vilafranca, el grup que governa l'Ajuntament, el PSM, ha donat la seva aprovació en aquesta proposta aberrant, que en altres temps semblaria feta com anell al dit per als senyors de Sant Martí. Algú té 7 quarterades a la nostra vila per poder construir-hi? És que es vol dur la restricció urbanística a límits insostenibles? Dins la política del desconcert, el PSM ha beneït justament la proposta més rebutjada a tots els altres pobles de la Mancomunitat. Ens sembla evident que ha d'haver-hi un control i unes restriccions que acabin amb el desgavell de construccions a fora vila, però estam segurs de què si la troca de simpatitzants del PSM que va aprovar aquesta proposta hagués discutit el tema dins un polígon de set quarterades se n'haguessin adonat (els defensors) del que estaven parlant. A més, el PSM s'ha avançat a la prèvia discussió municipal a l'Ajuntament. Aquest debat intern hauria d'haver tingut lloc després del que prest o tard s'haurà de dur a terme a la Sala amb l'oposició. I no estaria de més que abans de posar remei a fora vila ho posassin primer dins l'àmbit del casc urbà.

Hi ha després, dins el Pla territorial del Pla, pel que ens afecta als vilafranquers, un projecte de mercat agrícola-artesà de 210 milions de pessetes que es vol construir entre el futur parc Josep Maria Llompart i la futura desviació de la carretera de Palma. Segons les primeres informacions aparagudes a la premsa regional, aquest polígon de mercat tendria una extensió d'uns 130 mil metres quadrats. A aquest punt es pensa instal·lar una zona perquè els venedors de fruita de la carretera s'hi traslladin una vegada s'hagi desviat el trànsit del centre del poble. A més, es podran donar sortida a tot tipus de productes agrícoles i artesans produïts a la comarca del Pla. També hi tindrà lloc, segons el projecte, un mercat setmanal. De totes formes, la iniciativa és encara prou verda i dins aquesta verdor hi destaca el fet que la major part d'aquest projecte s'aixeca dins el terme de Sant Joan.

Per altre costat, el grup de govern municipal vol demanar que la zona de les teuleres de la vila que estan a la carretera cap a Manacor, en la seva major part dins terme de Petra, sigui declarada àrea industrial i que es permeti l'assentament de noves indústries a aquest indret. Es tracte d'una idea prou lògica que també necessita aprofundir. Vilafranca està acorralada pels límits municipals de Sant Joan i Petra, i és ben hora de què l'Ajuntament posi fil a l'agulla per desfer-nos d'aquest injust ofegament urbanístic. El Pla del Pla encara és paper per a somiar, perquè el Govern Balear fa molts anys que passa amb cançons la mal ventilada «revitalització del Pla». El govern conservador només té els ulls a la costa i al Pla només ho veu en somnis.

El futur Pla del Pla assigna un mercat a Vilafranca construït dins el terme de Sant Joan

El Pla Territorial del Pla, que pretén ésser un instrument d'ordenació del territori a tota la contrada del Pla de Mallorca té assignat a Vilafranca un projecte de mercat agrícola però que en la seva major part (un 70 per cent) es construiria dins el terme de Sant Joan. El punt elegit és el que es situaria entre el parc Josep Maria Llompart, vora el camp de futbol, i la futura carretera de Palma, passant per baix del poble, una vegada que s'hagi desviat del centre de la vila. El pressupost d'aquesta obra es de 210 milions de pessetes segons la memòria del Pla Territorial, que encara està pendent d'aprovació. El complex tendria un restaurant permanent.

També hi tendrien lloc fixe els venedors de fruita que ara tenen el seu comerç a la carretera de Palma i que després de la desviació haurien de cercar un lloc on poder desenvolupar la seva activitat comercial. En total s'ocuparà una superfície de 130 mil metres quadrats, ocupada en la seva major part per arbres.

El Pla del Pla està dissenyat per crear infraestructura a la totalitat dels pobles de la comarca, amb la finalitat de promoure la reactivació econòmica. Però aquest objectiu crea molts dubtes entre la

clase política del Pla, en certa manera perquè es té en compte que el pla d'ordenació territorial ara objecte de debat, és una reconversió d'un «Pla de revitalització», promogut a principis de l'actual dècada pel mateix Govern balear del PP, i del que després de la seva presentació pública no se'n va saber res més.

Pel que ha pogut saber Es Molí Nou, el PSM demanarà que rectifiqui la situació del mercat i a més demanarà que Vilafranca tenguí una zona industrial situada a la part on estan instal·lades la major part de les teuleres. També pel que fa al Pla Territorial, a la darrera reunió de les bases del PSM es va decidir per un ajustat marge, donar suport a la iniciativa del Govern de restringir en un mínim de 50 mil metres quadrats la possibilitat d'aixecar vivendes a zona rústica. El Pla del Pla encara no estat debatut a nivell d'Ajuntament i també s'estudia organitzar una sèrie de reunions informatives entre veïnats, comerciants i possibles afectats abans de fer un pronunciament definitiu.

Municipi

Luis Maria Ansón, director del diari "Abc" declarat persona "non grata"

El darrer ple celebrat a l'Ajuntament aquest mes de gener, declarà el periodista i director del diari "Abc", Luis Maria Ansón, persona "non grata" pels seus atacs continus a la llengua catalana. Aquest diari, publicà durant el passat mes de desembre varis articles en contra de la unitat de la llengua catalana i aprofità alguna de les seves portades per criticar la política lingüística duta a terme fins ara per l'actual president de la CAIB, Cristòfol Soler, fins al punt de comparar-lo amb Jordi Pujol. La moció presentada pel PSM comptà amb sis vots favorables dels seus regidors, mentres que al PP, que troba desproporcionada la mesura, tres regidors s'abstingueren i un Sebastián Gari, vota en contra.

Aquesta iniciativa de l'Ajuntament no ha fet més que seguir les múltiples mostres de defensa a les pretensions lingüístiques del Govern, donat que quasi la totalitat dels articulistes habituals de la premsa insular i del Principat han emprat els seus articles per rebutjar les contínues agressions a la llengua, encara que la mesura municipal pugui semblar més reivindicativa donada l'expressió de la moció, que diu que "ha estat norma de l'Abc mentir grollerament a propòsit de la situació lingüística de l'Estat i molt particularment amb les comunitats de parla catalana, tot intentant crear un estat d'opinió contrari al desenvolupament dels nostres drets lingüístics".

Fotografia del frontís de l'ABC.

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca en assemblea general celebrada el passat dia 18 de desembre, per unanimitat, manifesta el seu ferm suport a la política lingüística en favor de la unitat de la llengua catalana a Mallorca i l'actitud que mantén en aquest tema l'actual president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Sr. Cristòfol Soler, i al mateix temps, denuncia i rebutja els constants atacs que pateix.

El President, Miquel Company

Els polítics, funcionaris i arquitectes objecte de regulació al Codi Penal

El nou codi penal regula i penalitza les possibles responsabilitats de polítics, funcionaris i arquitectes en les infraccions urbanístiques, contra el medi ambient o contra el patrimoni històric-artístic ja sigui per negligència o amb coneixement. El codi estableix la responsabilitat del funcionari, polític o arquitecte que informa, resol o vota a favor d'una resolució injusta (construir a un lloc no urbanitzable, construir sense llicència...)

Municipi

Abans de la publicació del codi actual es podia reconduir qualsevol d'aquestes infraccions a través de la prevaricació i les sancions establertes preveien una inhabilitació màxima de 6 anys. En canvi el nou codi penal preveu unes sancions que van des de 6 mesos a 3 anys de presó, multa i inhabilitació.

Les infraccions urbanístiques són diferents segons les comunitats autònomes ja que cada comunitat té legislació pròpia en matèria urbanística. Això significa que una mateixa infracció urbanística pot tenir la diferent sanció segons la legislació de cada comunitat.

El polític, funcionari o arquitecte que informa, resol o vota una resolució injusta pot estar fins a 3 anys de presó, multa i inhabilitació. Foto: J.Jaume

Aquestes noves disposicions han impulsat a la comissió de cooperació municipal, foment i ocupació i a la comissió de medi ambient, i ordenació del territori a posar en marxa un programa d'assessorament sobre la responsabilitat en delictes contra les infraccions urbanístiques, contra el medi ambient i contra el patrimoni històric-artístic. Amb aquest objectiu avui hem reunit a tots els batles i regidors de Mallorca per tal d'informar-los amb detall de les seves responsabilitats en les seves actuacions urbanístiques.

Mallorca afronta en la dècada dels 90 el repte de mantenir un procés de creixement econòmic i social equilibrat i sostingut, un desenvolupament harmònic amb les exigències del reequilibri territorial i de la preservació i millora del medi ambient és un objectiu prioritari de la política del Consell de Mallorca en la que pensam incidir a través de diferents polítiques. Una d'elles i d'acord amb la nova normativa del codi penal és com ja hem la d'informar a tots els batles i regidors de les sancions per infraccions urbanístiques contemplades en aquesta llei.

La Sala vol més identificació dels comerciants amb la Festa del Meló

El grup de govern del nostre Ajuntament vol que els venedors de fruita s'identifiquin encara més amb l'organització i participació de la Festa del Meló. Durant una reunió mantinguda entre les dues parts, alguns dels comerciants manifestaren que estaven cansats d'esser sempre els mateixos els qui haguessin de suportar tot el pes de la celebració. L'Ajuntament també ha sol·licitat un major patrocini econòmic des del sector que més es beneficia de la festa. Aquesta mesura reflexada a la carta enviada a venedors i productors ha estat durament criticada pel grup de l'oposició. A la mateixa circular el grup de govern demana una col·laboració econòmica per afrontar el dèficit que genera la Fira i Festa del Meló.

L'Ajuntament pensa que els comerciants i productors són els més beneficiats

Posada en marxa una campanya de normalització lingüística a les empreses de Vilafranca

Durant el mes de febrer d'enguany es posarà en marxa una campanya de normalització lingüística a totes les empreses de Vilafranca. La iniciativa de l'Ajuntament i de l'OCB-Vilafranca ha rebut el suport de la conselleria de Cultura del Consell Insular de Mallorca i serà coordinada pel Centre de Serveis Lingüístics. Aquest centre ja ha començat a recollir les dades de tots els comerços, tallers i de les indústries en general, establides a la Vila i, segurament, a meitats del mes de febrer ja començarà a fer les visites respectives.

En principi aquesta campanya de normalització inclourà el correcte lliurament de la facturació, traducció al català dels rètols publicitaris, dels productes que s'ofereixen, d'aliments... Un altre dels objectius del programa es crear un vocabulari de la terminologia que s'empra a les teuleres i al sector de la construcció.

El Consell instal·larà a la Vila una planta de compost de 100 milions

Francesc Antich, president de la comissió de Medi Ambient del Consell Insular de Mallorca, declarà a Diario de Mallorca que es vol instal·lar a Vilafranca una planta de compost per transformar els residus sòlids urbans vegetals en un compost que després pot ser utilitzat com abono agrícola. Segons Antich, s'ha escollit Vilafranca perquè aquest poble, juntament amb Petra, sembla ser el que més sensibilitzat està per la problemàtica mediambiental.

Les festes foren les protagonistes del nou any, encara que la de Sant Antoni quedà marcada, desgraciadament, pels doblers

Passen els anys i els costums de vida canvien de forma sobtada i ràpida. Els elements externs **Festes** e n s influencien de forma

trascendental en les nostres vides fent-mos canviar la nostra tradició i, no serà una excepció, la nostra festa. Una festa, la que sigui, que cada any queda qüestionada per una o altra raó, deixant sempre de banda les alabances a tota aquella gent que fa tot el que sap per la Vila.

Els darrers anys, i arribat Cap d'Any, l'Ajuntament ha intentat arreplegar tota la gent de la nostra Vila a les escalonades de l'església.

Un dia com aquest agrada celebrar-lo vora la calor del poble, vora tot aquell conegut i desconegut, sigui o no del nostre tarannà, només per celebrar que hem guanyat un any més a la mort. Idò per celebrar aquesta festa, inèdita al nostre poble fins fa quatre anys, tot han estat emperons i quedirs a l'hora de cercar el revulsiu humà per realitzar-la, esperant sempre fins al darrer moment si la gent es decideix a participar o col.laborar. El mateix podriem dir de la Cavalcada de Reis. L'Associació de Pares d'Alumnes (APA), i em referesc a tot el conjunt de pares i mares, fa cas omís a les peticions de la Sala perquè siguin aquests, com a pares dels nins i nines que esperen amb la major il.lusió l'arribada dels Reis, qui assumeixin l'organització. Altra cop, de forma sobtada i precipitada, i gràcies a la participació d'un voluntariat cada cop més cansat, es duu a terme la Cavalcada.

Arriba Sant Antoni, una festa tradicionalment eclesiàstica a la que la gent més devota, i sovint més festiva, de la pagesia hi acudia a beneir el seu ramat, els seus cavalls o someres, tot allò que era medi fonamental de la seva existència, per encomanar la protecció a Déu durant el nou any. L'evolució del món va canviant, els valors humans i morals van perdent consistència, el capitalisme arriba tard a Mallorca, però arriba, els valors materials aterren damunt una societat cada cop més escèptica, temerosa per no saber quin camí ha de prendre. En dia i any indeterminat, un Ajuntament ignorant de les conseqüències decideix implantar uns magnífics premis monetaris per totes les víctimes del

materialisme, per recuperar així la il·lusió de festa d'una nissaga que encara conviu amb ells. Materialistes i devots formaren un combinat festiu imperfecte, de durada indeterminada, que a les primeres de canvi tomaria a combinar-se individualment. I així el temps ha anat passant, i de seguida que les corretges pressupostàries s'han estirat i les subvencions festives s'han reduït materialistes i devots han tomat pels seus camins. La primera vegada que s'ha intentat recuperar la il·lusió del poble per la via moral, per la via tradicional, el fracàs i la decepció han aterrat al poble.

La festa no vol mals aliats, i jo pens que els doblers ho són. És el poble i la gent que hi viu la que ha de tenir ganes de fer festa, però no per res a canvi, sino per obtenir una satisfacció personal, per passar una bona estona. Malament per aquell que només pot esperar quan dona i malament per aquell que només vol agafar quan li donen, perquè un dia o a l'altra quedaran tot sols. Que segueixi la festa.

Jaume Català

Fotos: Joan Jaume

SANT ANTONI

Ja torrava Sant Antoni
torrava una costella
i era de la porcella
que va prendre al dimoni

Sant Antoni i el vi
no és bona companyia
i no tengué puntaria
quan volia matar el cuni

Sant Antoni i els clapers
no fan gaire bon cantet,
canta més és bassinet
quan està ple de doblers.

Ajudau-m'hos Sant Antoni
a passar aquest any bé
perquè el qui cap dobler té
a dedins duu el dimoni.

Sant Antoni gran santet,
patró de tots els animals,
feis que per tots els portals
no hi falti cap dobleret.

Guardau-m'hos sa porcella
per les festa poder rustir
en que beguem un poc de vi
en quedi qualche pesseta.

En el foc de Sant Antoni
sobrassada s'hi torrava,
i la gent la remanava
amb la forca del dimoni.

Un gat de vi sempre tomba
si en dur un poc de demes
quan venguin els dies darrers
tocarem tots la ximbomba.

Sant Antoni i Sant Pau
quan la vida s'aixugui
digau a Déu que m'hos dugui
de les portes del cel, la clau.

Jaume Nigorra

RONDALLA DEPRAVADA

ESSER O NO ESSER

En la gran comèdia de la vida nosaltres, el que l'interpretem, escollim el paper que ens pertoca, actuem i al final, si tot ha sortit bé, ens aplaudeixen i mistifiquen.

Darrerament, aquesta gran comèdia es converteix, de cada dia més, amb una farsa on tothom fa el que vol, agafant el paper que més li sembla i al final ningú sap si l'obra ha acabat o si sols és un episodi d'un serial.

Opinió

Si hi ha alguna cosa que encara em pot molestar més, és quan alguns deixen el seu paper i s'asseven tranquilament al pati de butaques, demostrant així la seva poca il·lusió en el projecte comú: el teatre de la vida d'un poble.

Ara cal esser honestos, sincers, amb la realitat que ens toca viure, intentar saber per on es perden les ganes i quan sigui possible, posar-hi els colzes per reconduir-ho.

En aquesta vida (la meva jove vida) he tingut l'oportunitat de veure com molts de pilars que suporten la nostra comunitat, imprescindibles pel nostre futur, cauen i es converteixen en runa: molts prenen part en reforçar-los perquè així compleixin la missió encomanada; uns miren com cauen i callen; altres esperen que caiguin per abocar-se, quelcom corbs carronyers, per menjar-se els ulls dels ferits; d'altres ploren, sols ploren; i pocs, molts pocs, construeixen nous pilars allà on ja no quedava res.

Jo soc dels primers i dels darrers: intent, amb totes les meves forces, que no es destrueixi el que sempre ens ha mantingut junts i, per l'altra part, pos tota la meva sapiència en ajudar a construir la comunitat que deixarem als nostres fills i nets.

Des d'aquesta pàgina sols vull fer una crida als qui, per dessició pròpia, us heu volgut quedar fora, als que no en voleu pendre part, als qui mirau com podeu fer-ho per pegar la primera guinavetada per l'esquena i als qui us negueu dins els vostres plors, a tots sols us vull demanar: sabeu que ho fem per vosaltres?, sabeu que les mans ens sagnen per manca d'ajut?, sabeu que patim per vosaltres?, quan va esser l'últim cop que ens vàreu mirar als ulls?, sabeu que fora el vostre suport arribarà el moment en que la feina no haurà servit per res?, coneixeu la paraula: solidaritat, companyerisme, poble, veïns, germans, família, amics?.

Poseu-hi una mica més de colze, al final, serà una conquesta de tots... us esperem !!!.

Jaume Sansó i Caldentey

FET D'ARMES

Encara són vius en la meva recordança aquells jorns de desembre en què imperava el pàl·lid Nadal. Tantes vegades del concho havia sentit les divines històries immortals, que ja les sabia de cor, em contava allò que encara no havia dit. Jo romaní meravellat de la seva saviesa. I en la boira vaga de mon pensament s'hi encenien estels en ramells tremoladissos. Certa nit de Nadal em contà aquesta:

Un dia, fent guerra, vaig trobar-me separat de la meva gent, sense armes, sol i desamparat com mai. Em sentia una mica humiliat, perquè tot feia preveure que el meu concurs no devia esser decisiu i la batalla feia via, amb un renou i una quantitat de morts que assustava. Vaig assegurar-me a la vorera d'un camí per fer determinades reflexions sobre aquest estat de coses, i vet aquí que, de cop, un paracaigudista vestit d'una manera estranya va prendre terra a prop meu. Davall la capa que duia, s'hi veia una metralladora i una bicicleta plegable, tot això disimulat, és clar! Va acostar-se'm i amb un accent foraster molt marcat em preguntà:

-Què em podrieu dir si vaig bé per anar a l'Ajuntament d'aquest poblet?

(Per allà, la setmana passada, hi havia un poble)

-No sigueu ase -vaig dir-li-. Se vos veu de totd'una que sou un enemic i si anau cap allà vos agafaran.

Això el va desconcertar, i després de fer un renou amb els dits que denotava la seva ràbia replicà:

-Ja m'ho semblava, que no ho havien previst tot -respongué-. Què em fa falta? Quin és el detall que m'acusa?

-Aquest uniforme que duis és caducat. Fa més de dos anys que el nostre general el va suprimir donant a entendre que els temps havien canviat. Anau mal informats, vosaltres.

-L'hem tret d'un diccionari -va dir-me amb tristesa.

Es va assegurar al meu costat, aguantant-se el cap amb les mans, segons sembla per pensar amb més garanties.

Jo me'l mirava i de cop li vaig dir:

-Vós i jo el que hauriem de fer és barallar-nos. Si dugués armes com vos ja vos ho diria d'una altra manera ...

-No -digué-, no valdria. De fet estem fora del camp de batalla i els resultats que obtinguéssim no serien homologats oficialment. El que hem de fer és mirar d'entrar al camp i allà, si ens toca, ens les mesurarem.

Provàrem fins a deu vegades d'entrar a la batalla, però una paret de bales i de fum ho impedia. Per mirar de descobrir una esclatxa pujàrem en un petit turó que dominava l'espectacle. Des d'allà es veia que la guerra seguia amb una gran empena i que hi havia tot el que podien demanar els generals. L'enemic em digué:

-Vist des d'aquí fa l'efecte que, segons com hi entréssim, més aviat fariem nosa ... (Vaig fer que sí amb el cap).

-... I, això no obstant, entre vós i jo hi ha una qüestió pendent. Jo trobava que tenia tota la raó, i per tal d'ajudar-lo vaig suggerir:

-I si anéssim a cops de puny?

-No, tampoc. Devem un cert respecte al progrés, pel prestigi del vostre país i del meu. És difícil -digué-, és positivament difícil.

Pensant vaig trobar una solució.

-Ja ho sè! Ens ho podem fer a sorts. Si guanyau vós podeu emprar el meu uniforme; si guany jo, el presoner sereu vós i el material de guerra que duis passarà a les nostres mans. Fet?

S'hi avingué, jugàrem i vaig guanyar jo. Aquell mateix horabaixa entrava al campament duguent el meu botí, i quan el general, ple de satisfacció pel treball, em va preguntar quina recompensa volia, li vaig dir que, si no li feia res, em quedaria la bicicleta.

Guillem Mas i Barceló

Francesc Gaià Bauçà "Bosseta", un vilafranquer que duu prop de trenta anys al servei de la República Dominicana

El 13 de setembre de l'any 1929, a Vilafranca de Bonany, va néixer el pare Francesc Gaià i Bauçà «Bosseta»

Entrevista

és un missioner vilafranquer que treballa a la República Dominicana.

Darrer fill del matrimoni entre en Joan Gaià «de Can Cabuix» i na Catalina Bauçà «Bosseta», el qual estava format per sis fills: en Josep, en Guillem, en Joan, en Miquel, en Mateu, na Maria i en Francesc. Per una mort prematura, sa mare els deixà quan en Francesc sols comptava amb l'edat de vuit mesos.

Unes tíes seves l'acolliren i intentaren donar-li la major educació possible que es podia donar en aquell temps. Ja des de molt petit va començar a cursar els seus estudis de primària als dos únics centres d'ensenyament de Vilafranca: a Ca ses Monjes i a Cas Vicari. Als nou anys, quan hagué acabat aquest primer cicle, anà a estudiar al Monestri de Lluc per acabar d'estudiar el segon cicle. Llavors se'n anà a acabar els estudis de batxillerat a un poble de Navarra anomenat Artajona.

Designat capellà del Sagrat Cor, es licencià en Teologia i Història de l'Església a la Universitat Gregoriana de Roma. Ja essent un llicenciat, tornà de camí a Mallorca per instal·lar-se novament al Monestri de Lluc on allà, al Seminari Major donà classes de Teologia i d'Història de l'Església, durant quatre anys. Després d'aquests quatre anys a Mallorca, en Francesc viatjà a Espanya per donar classes de la seva licenciatura durant sis anys al Colegio Obispo Perelló de Madrid. Quan acabà la seva trajectòria de mestre per Madrid, la seva ordre dels Sagrats Cors, l'envià al Seminario de Rio Cuarto de l'Argentina. Fou una estància molt curta, ja que per raons polítiques i ideològiques a l'Argentina, féren fer sortir més aviat que de pressa a en Francesc d'aquell país. Segons em contà, el fet més important de la seva vida és que l'ordre dels Sagrats Cors, el destinà a la República Dominicana.

L'any 1967, en Francesc Gaià «Bosseta», partia de l'Aeroport de Son Sant Joan de Ciutat destí a Santo Domingo; per anar de missioner a un poblet de mala mort a trecentos quilòmetres de la capital dominicana. Quasi vint-i-nou anys d'estada a la República Dominicana, en Francesc disfruta d'un permís cada tres o quatre anys per venir a Mallorca, per visitar el seu estimat poble; i com és evident passar uns mesos amb la seva família, amb els seus amics i coneguts. En la darrera estada de dos mesos den Francesc a Mallorca, la revista Es Molí Nou, va aprofitar l'ocasió per poder parlar amb aquest missioner vilafranquer, i poder conversar amb un home tan savi i lluitador com és: en Francesc Gaià i Bauçà «Bosseta». El contingut de la conversa és el reproduït següent:

- Francesc, quans anys fa que sou a la República Dominicana?

- A la República Dominicana en fa vint-i-viut i mig que hi som. Hi hi vaig anar no per pròpia iniciativa sinó perquè m'hi varen enviar; perquè jo vaig anar a l'Argentina per fundar un seminari i quan vàrem esser allà la cosa no va anar bé i ja que érem a les Amèriques, em destinaren a la República Dominicana. Va haver una alçada d'un grup de comunistes i de

L'any 1995, abans de venir aquest estiu a Mallorca, reb l'homenatge dels dominicans

pensaments molt progressistes, jo com a cap d'Història de la Universitat de Santiago de los Caballeros amb un poc de recel em tregueren de la Universitat. I això canvià radicalment la meua vida, i em vaig entregar amb cos i ànima a ajudar a aquells pagesos d'aquell poble al qual m'enviaren.

- Vos hi sentiú a gust, a Santo Domingo?

- Evidentment, encantat de la vida. Després de prop de trenta anys d'habitatge trob que és un meravellós lloc per viurer-hi.

- Quines són les principals característiques de la cultura dominicana?

- És un món completament distint encara que parlin l'espanyol, naturalment, hi ha una mescla de cultures entre l'espanyola i l'africana. No tenen una personalitat pròpia, ja que són una mescla de aquestes dues cultures que t'he dit.

- Com és el caràcter de la gent dominicana?

- L'home o la persona dominicana és una persona molt oberta a tot i molt hospitalària; tal vegada aquesta és la característica principal que tenen ells. És una diferència que es nota molt quan vens a Mallorca, per exemple a Vilafranca tu no veus a ningú pels carrers i clar no pots parlar amb quasi ningú perquè no els veus i estan tancats a dins ca seva; doncs allà al contrari: la gent només apareix per ca seva a l'hora de dinar, sopar i a l'hora de dormir.

Francesc Gayà en els dies que complia les seves bodes de plata sacerdotals

- Políticament, com es troba aquell indret?

- Bé, el règim polític podriem dir que és de dretes; i si ho comparem amb Mallorca vendria a ser un partit com el PP, i amb un clar règim presidencialista. Hi ha un senat i un congrés dels diputats que no serveixen de res, perquè tot el poder resideix baix el president. L'actual president és en Joaquín Balaguer, que és un home de més de vuitanta-i-cinc anys que és cego i quasi sord. És un personatge que sempre ha estat al poder. No es pot dir que sigui una dictadura, però clar; el senat i els diputats no hi pinten res.

- Com es duen els conflictes ètnics?

- El racisme no es coneix allà; hi ha diferències entre les diverses races que hi habiten. La raça autòctona és la mulata, però també hi ha blancs i negres; malgrat que els mulats i els negres tinguin les mateixes condicions. L'únic que hi ha és que un blanc pot accedir primer a un lloc de feina que un mulat o un negre. Tot això, evidentment, pels doblers.

- En quina situació es troben allà les missions?

En aquests moments es troben en una situació molt bona. Gràcies a en Joan Pau II i diverses autoritats, podem parlar

"Només es pot dir que existeix família quan es menja, perquè en tot el dia tothom viu al seu aire"

.....
"L'actual president és en Joaquín Balaguer, que és un home de més de vuitanta-i-cinc anys que és cego i quasi sord"

d'una evangelització excel·lent. Amb l'ajuda de quatre missioners laics, tres més de mallorquins i demés gent interessada duim els nostres objectius endavant. Aquell poblet ara ja no pareix el que era.

- Vos poseu moltes traves per a poder aconseguir els vostre objectius?

Per evangelitzar i fer feina no et poses mai ninguna trava perquè el gover és molt favorable a aquests tipus de treballs; i moltes vegades rebem ajudes des de fora i tot. Però l'ajuda que feim als pagesos ens la suam molt, hem de lluitar de valent perquè al govern no li interessa que els pagesos s'acomodin plenament bé dins la societat i per això ens tracten com a enemics. I clar, tota aquesta ajuda que tenim per fer la feina procedeix d'un banc que és de l'Estat, i quan no els convé que fem segons quines coses ens negen els doblers. Però ara per ara, ja no hi ha persecucions com fa vuit anys enrera, però val a dir que de cada vegada més es compon la cosa.

- Quina és la situació familiar del dominicans?

La família com saps és un pilar fonamental dins la societat i allà es podria dir que la família no existeix. Ara que una de les característiques per les quals es lluita és per consolidar l'anomenada família. I per això els ajudam perquè formin una família, perquè facin feina, perquè tinguin fills i perquè tinguin una casa. Només es pot dir que existeix família quan es menja, perquè en tot el dia tothom viu al seu aire. Son pare fent feina, sa mare a ca seva i els joves o estudiant o jugant. Però gens semblant com aquí!

- I en quan a menjar, hi ha diferències?

El plat típic d'allà és l'arròs bullit amb mongetes, que és anomenat com «la bandera dominicana». I això sempre és menja cada dia, i si no es meja aquest plat diuen malgrat hagin menjat altres coses, que avui no han menjat. Llavors menjen com uns plàtans més grossos anomenats

bannanes i com uns moniatos bastants estranys. Però el demés és ben igual que com per aquí.

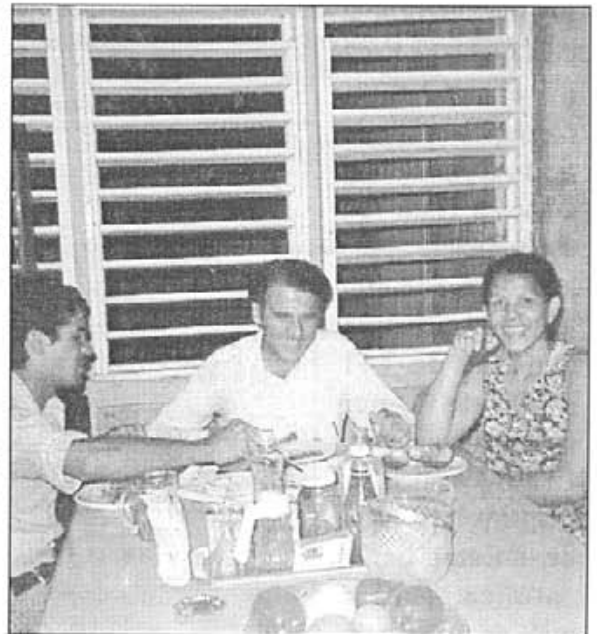
- Com es duu l'escolarització?

Encara que jo no treballi en aquest àmbit, puc dir que hi ha moltes escoles. I el que és més important és que la gent està interessada i hi van molt massivament. L'aprenentatge es divideix en primària, secundària i per acabar la universitat. El 80% dels joves van a l'escola i amb moltes il·lusions per anar a la facultat. Però no et pensis que és com aquí, per exemple, a les parts més pobres no utilitzen llibres. En canvi a les escoles riques és evident que sí.

- La justícia, idò, no funciona d'allò més bé!

...La justícia com sabem sempre es ven a un preu. I això és per totes parts i per desgràcia! Podriem dir que no hi ha justícia, tot es fa segons els doblers que tens.

- He sentit a dir que els dominicans mostren

Francesc Gayà menjant amb uns coneguts dominicans

un gran interès cap a les missions i al catolicisme.

Sí, és ben evident. Però abans un capellà tenia les portes obertes a tot el món, i ara per ara és un personatge com un altre. Un home més del món. Però hi ha molt bona

acollida, perquè si tu els ajudes ja t'has guanyat el seu respecte. I allà del que es tracta és d'ajudar.

- Ben segur que la riquesa deu estar ben mal repartida.

Del cent per cent de riquesa, els rics tenen el 90% i els pobres i pagesos el 10% que queda. Hi ha una enorme diferència. Per exemple, allà pots trobar uns «xaletarros» just devora d'una barraca de mala mort. La diferència és abismal.

- Com estau en contacte amb Mallorca i en concret amb Vilafranca?

Tenc molt poc contacte. Qualque carta i qualque cridada per telèfon. I poca cosa més, per exemple, algun periòdic que ens solen enviar i quan cada parell d'anys quan venc.

- Qualque paraula pels vilafranquers?!

Clar que sí! Una salutació a tots els vilafranquers i vilafranqueres, que sàpiguen que per devers Santo Domingo hi ha un «Bosseta» que hi fa tota la feina possible. I com que venc d'un poble bàsicament pagès, ara que ajut als pagessos dominicans, els puc donar una mà molt més experta i sàvia de la mà del poble de Vilafranca.

Festa de benvinguda a Santo Domingo l'any 1968

"Abans un capellà tenia les portes obertes a tot el món, i ara per ara és un personatge com un altre"

.....
"Del cent per cent de riquesa, els rics tenen el 90% i els pobres i pagesos el 10% que queda"

La República Dominicana és d'una expansió territorial de 48.442,23 Km² i el 63,87% correspon a l'illa de Santo Domingo i el demés a Haití. Té una població absoluta de 6.858.400 habitants i una densitat de 141 habitants per quilòmetre quadrat. La llengua oficial és l'espanyol i la religió de l'Estat és la catòlica, encara que, es practiquin altres religions com el protestantisme. El 29 de Novembre de 1966 es proclamà oficialment l'actual

UNA MICA D'INFORMACIÓ SOBRE LA REPÚBLICA DOMINICANA

Plànol de la República Dominicana

Constitució. Constituida en una República Presidencialista, des del l'any 1986, és el president en Joaquín Balaguer; però és com si fos considerada una dictadura. La capital és Santo Domingo amb 1.410.000 hab. I per acabar, en el tema cultural; l'educació és gratuïta i obligatòria des dels set als catorze anys. Les universitats són: L'Autònoma de Santo Domingo, la Nacional Pedro Ureña, la Catòlica

Llibres escollits: "L'illot del Vell marí" i "Diari d'un jove maniàtic"

Margalida Sansó.- Aquest més els llibres que he triat són pels més joves de la casa, que són els que amb més asiduitat empen la biblioteca, cosa que els més grans haurien de fer.

Lectura

Els autors de «L'illot del Vell marí» són Cèlia Riba i Francesc Infante. És un conte dedicat als més petits ja que afavoreix l'ensenyança de l'escriptura i la lectura. La Maria està jugant a la platja amb la seva pilota. Però una onada li pren i se l'emporta a l'illot del Vell marí...

Aidan Macfarlane i Ann McPherson, són els escriptors del «Diari d'un jove maniàtic», és el diari d'un jove que es diu Peter, de 14 anys d'edat. Les seves aficions, com qualsevol adolescent, són veure la televisió, preocupar-se per ell, fer la punyeta a la seva germana, col·leccionar dades mèdiques i tenir accidents. Les seves grans preocupacions són agafar la SIDA, créixer i ser un aturat. Durant aquest any que escriu el diari Peter descobreix que és hipocondríac, expressar les seves opinions i els seus comentaris sobre l'entorn i les dades mèdiques que recolleix. D'aquesta recerca podem trobar informació de temes tan diversos com l'alcohol, les depressions, les drogues, el sexe, la dieta i la vida de supervivència en general amb la seva família. Aquest llibre a la vegada que és entretengut és educatiu i formatiu. En definitiva, és un llibre que haurien de llegir tant els joves com els adults, com així diuen els lectors.

CATALINA ROSSELLÓ. LLIBRETERA.

- **Quin és el darrer llibre que has llegit?**
Un llibre de poesia d' Andreu Vidal «L' animal que no existeix». En general hi ha pocs poetes bons.

- **Quins són els dos llibres que t'han agradat més?**

«Presències» de George Steiner i «Historia de un idiota contada por el mismo» de Félix Azua. El primer teoritzava damunt l'art, i el seu perquè d'existència o no existència.

Una altre visió del perquè de les arts. El segon és una manera de riure-se'n d'un mateix que a vegades és més bo que riure dels altres - **Quin llibre recomenaries?**

Qualsevol que te pugui fer sentir o veure, transportar-te... o posar l'imaginació en marxa.

SEBASTIÀ SANSÓ. ESTUDIANT.

- **Quin és el darrer llibre que has llegit?**

«Caminos abiertos por Martin Luther King», varis autors. És la biografia de l'apòstol negre de la no violència que lluitava per l'integració igualitària dels negres en la societat. És un llibre que està bé pel missatge que ens va donar i hauria de ser recordat a certs moviments que tornen renèixer amb força.

- **Quins són els dos llibres que t'han agradat més?**

«Moriras en Chafarinas» ara no em record de l'autor. Conta la història d'un jove que va a la mili i es troba un parell de sorpreses inesperades. L'altre llibre és «El Jove Lennon» de Jordi Sierra i Fabra. És la biografia de la primera joventut de John Lennon, ja que aquesta etapa sol marcar la vida i més si és la de Lennon que va marcar una època i una manera d'entendre la vida. L'autor demostra que en aquest món tots els joves som persones iguals.

- **Quin llibre recomenaries?**

Qualsevol llibre d'Edgar Allan Poe als qui són aficionats a les novel·les de misteri i terror.

EXCAVACIONES DESMONTES ZANJAS

Antonio Bou Bauzá

C/.Rocaberti, 22
Telf. 56 03 79
VILLAFRANCA

Rèplica de la Coordinadora de Son Nuviet al n°101 d'Es Molí Nou

Havent llegit les seccions «Editorial» i «Municipi» d'aquesta revista del mes de Gener la Coordinadora de Son Nuviet

Lletra de lector

es sent obligada a aclarir als lectors la seva postura davant el tema del Casal de Cultura de la Vila. Nosaltres com a entitat cultural creim que cal un Casal de Cultura que concentri l'activitat cultural del nostre poble i exigim una mobilització, però no compartim l'opinió de l'Editorial de la revista de que l'Ajuntament ha

possat traves a la cultura del nostre poble. En el nostre cas hem de dir que sempre hem tengut la Sala per realitzar les reunions, i que si les hem fetes a un bar o a ca qualcú ha estat per la nostra conveniència i comoditat; aiximateix l'Ajuntament en moltes ocasions ens ha deixat fer fotocòpies i ens ha facilitat informació vital per la nostra activitat defensora del medi, cosa que no haguèssim pogut aconseguir pels nostres medis; i a la vegada ens ha recolzat en qualsevol activitat que hem organitzat.

Ens agradaria recordar als editors del Molí Nou que una informació (com seria la de «Les Entitats Culturals demanam la posada en funcionament de la Casa de Cultura després de quatre anys d'immobilització», Revista Es Molí Nou n° 101) ha d'ésser exposada de manera objectiva i hauria d'anar separada d'una opinió personal, que toleram però no compartim.

Només ens queda dir que demanam a l'Ajuntament que agilitzi el tema del Casal de Cultura, que és veritat que ja fa anys que en sentim parlar i no en veim els efectes; però a la vegada volem agrair-li les facilitats que ens ha possat a l'hora de compensar les mancances del esmenat Casal.

COORDINADORA DE SON NUVIET

QUÈ PASSA AMB EL PUNT VERD?

Sabeu distingir el que es pot reciclar i el que és la basura? Quan es va obrir el Punt Verd a l'escorxador, tot anava bé, però darrerament la gent ho emprà com un basurer. A més, passant el camió del fems tres dies de la setmana (dimarts, dijous i diumenge) perquè la gent va allà i tira el que vol com si d'un abocador incontrolat es tractàs? Si es pot reciclar que tirin les coses en el seu lloc i no les deixin tirades per allà on els hi va bé. També es poden preguntar que si ho fessin net ja estaria bé, però tampoc és això. Si la gent tirés les coses que no es poden reciclar al camió del fems i per altra banda el que si es poden reciclar els tiessin en el seu lloc corresponent, ja estaria net. Pensau que és un lloc públic i BENT NET SEMPRE FA PLANTA.

Joan Rigo.

La problemàtica dels clots de terra a Vilafranca

Els clots de terra que hi ha als voltants de Vilafranca, que s'han originats per abastir de terra a les teuleres, són actualment un problema difícil de resoldre.

La majoria d'aquests clots, com molts de vosaltres sabeu, estan plens d'aigua de pluja, això ha originat una espècie de «basses artificials», en les quals hi néixen algunes classes de plantes aquàtiques o semi-aquàtiques com la bova, el jonc, el canyet, ... atraient així ocells com la gallineta d'aigua, l'ànec de coll blau, el morteró, la fotja i molts més, alguns d'ells migratoris. També hi podem trobar alguns invertebrats com l'escarabat d'aigua, alguna serp d'aigua, granots, anguiles i moltíssims més éssers vius (com els microorganismes entre d'altres), que també viuen en aquestes «basses artificials». Així doncs podem dir que s'ha anat creant un vertader ecosistema.

Emperò, aquests clots també tenen una part negativa, ja que es converteixen en abocadors incontrolats, perquè algunes persones sense ésser conscient del perill i gravetat que això ocasiona, hi verteixen escombraries i deixalles de tot tipus. Per exemple un residu tan voluminós, perillós i difícil d'eliminar, com és el cas d'una gelera, per desgràcia tan abundant que per tot arreu en veuen, i més dins els clots de terra del voltant del nostre poble ocasionen molts malefícis. Per exemple: aquestes sofreixen escapades de gas (del tipus CFCs, HCFGs, o HFCn), i contaminen de tal manera l'atmosfera que és un dels principals causants del forat de la capa d'Ozó. També contaminen l'aigua, les pintures i el PVC, que la gelera pugui contindre, matant i destruint els éssers vius que hi viuen.

En definitiva, l'únic que creen aquestes escombraries que hi ha als clots, és una mala imatge, ja que apart d'embrutar i contaminar tota l'aigua i voltants dels clots, es converteix, en un desagradable i lleig abocador incontrolat.

Però el problema dels clots no acaba aquí, perquè un altre perill que aquests originen, són els que estan situats devora la carretera, perquè un cotxe o una persona (com ja ha succeït) pot caure a dedins per una relliscada, un accident o per altres motius.

Després d'haver exposat la problemàtica dels clots ens plantejam les següents qüestions: TAPARELS CLOTS, NETEJANT-LOS d'escombraries, posant-li terra a damunt i d'aquesta manera acabar amb la problemàtica que aquests suposen, o NETEJAR-LOS SENSE TAPARELS per no destruir la vida animal i vegetal ja creada?

Sebastià Sansó i Jaume

Consells als homes i les dones que pateixen agressions sexuals

Procurar no anar tota sola per zones intransitades i, si això era imprescindible, anar canviant l'itinerari. Evitar fer autostop o recollir desconeguts. Procurar no pujar tota sola a l'ascensor o amb desconeguts. No obrir la porta a desconeguts, especialment si no hi ha ningú més a casa.

Durant l'agressió sexual:

-Resulta difícil donar consells per al moment en què es produeix l'agressió. Cridar, tractar de convencer l'agressor que no continuï, defensar-se, resistir-se, intentar fugir, si hi ha possibilitat real d'èxit, poden ser alternatives, però, en algun cas, i segons el tipus d'agressor, aquestes reaccions poden generar més violència, allargar l'agressió o provocar més l'agressor, i empitjorar els resultats.

En qualsevol cas, no cal obsessionar-se ni culpabilitzar-se per l'actitud adoptada durant l'agressió. La reacció de les persones davant perills o situacions límits és imprevisible i totalment i perfectament possible i respectable. Cal intentar percebre i retenir tots els detalls que sigui possible sobre els trets de l'agressor i el lloc on s'ha produït l'agressió a fi de facilitar-ne la identificació.

Després de l'agressió:

-No rentar-se ni canviar-se de roba, malgrat que aquesta sigui la primera intenció, fins després del reconeixement mèdic i de la denúncia. La roba és un element fonamental com a mitjà de prova i, per això, no s'ha de rentar. Acudir a un centre de salut o hospital on el personal sanitari realitzarà una sèrie de proves (reconeixement general, exploració ginecològica, exsudat vaginal, valoració estat emocional, mostra de sang, etc) i emetrà un part, del qual lliurarà una còpia a la víctima i on constaran les lesions, les ferides i els

traumatismes observats, l'anàlisi i les proves efectuades, el tractament aplicat i el pronòstic. En una violació hi pot haver el risc d'embaràs o de contagi de malalties venèries. Per això es pot donar un tractament per evitar una possible gestació i administrar la medicació adequada per evitar el risc de les esmentades malalties.

Així i tot, s'han de fer revisions posteriors. Interposar denúncia davant la Policia Nacional, la Policia Local, la Guàrdia Civil o els Jutjats de Guàrdia. Denunciar és posar en coneixement de les autoritats els fets ocorreguts, a fi que aquestes duguin a terme les accions pertinents.

La interposició de la denúncia és un dret i un deure de la víctima per evitar noves agressions. Si es desitja, es pot sol·licitar de ser atesa per una dona.

-Procurar respondre a poc a poc les preguntes que formulin i intentar proporcionar com més dades millor per a la identificació i per l'aclariment dels fets. En el relat dels fets no s'ha de callar res, qualsevol dada, per insignificant que sembli, pot constituir un element de prova, contestar totes les preguntes que es facin, fins i tot aquelles que puguin resultar molestes o desagradables. Així i tot, en cas de dubte sobre l'oportunitat de les preguntes, s'han de sol·licitar explicacions sobre el motiu de la pregunta formulada. No s'han de permetre, sota cap concepte, comentaris humiliants o intimidadors, que no tinguin res a veure amb la investigació. Sol·licitar informació sobre la tramitació jurídica de la denúncia, sobre els drets que la víctima té (per exemple, justícia gratuïta per exercir l'acusació particular) o sobre els recursos socials, sanitaris i psicològics existents per paliar la situació. Sol·licitar una còpia de la denúncia. És aconsellable fer tots aquest tràmits en companyia de persones de confiança.

MOLT IMPORTANT: No culpabilitzar-se pel que ha ocorregut, l'únic culpable és l'agressor.

Societat

ASPECTES PSICOLÒGICS

Els símptomes experimentals després d'una agressió sexual (síndrome posttraumàtica) no són els mateixos en totes les víctimes i depenen en cada cas de diverses circumstàncies (edat, personalitat, forma i durada de l'agressió, suport social, moment emocional que viu la víctima, etc.) Així i tot, hi ha una àmplia coincidència en les fases i reaccions bàsiques de les víctimes.

a) La primera etapa o reacció immediata és de xoc/desorganització. La composició i durada varien des de minuts a hores. L'afectivitat es veu dominada per sentiments de vulnerabilitat, impotència, aïllament i bloqueig afectiu. A nivell cognitiu, la persona és incapaç de pensar amb claredat, perquè la commoció i la impossibilitat d'acceptar el que ha succeït li dominen els pensaments.

b) La segona fase o reacció a curt termini es caracteritza per la reavaluació cognitiva del succés. La durada aproximada fluctua de setmanes a mesos. Durant aquest període, la víctima tracta d'integrar el succés dins els seus esquemes personals, escala de valors, expectatives prèvies de comportament, percepció de si mateixa i de l'entorn, etc. En aquesta fase són freqüents els símptomes següents:
-Repetició continuada del succés (malsons constants, pensaments)
-Obsessió per l'higiene.
-Incapacitat d'afrontar el que ha succeït, d'adoptar decisions: està

seriosament desorganitzada.

-Afectivitat que alterna contínuament entre la tristesa i l'eufòria, entre la por i la ira, etc. Els canvis de mal d'humor són constants.

-Temors a posteriors agressions o represàlies per part del agressor, que incideixen negativament en el procés.

-Modificació de la conducta en grau variable, però, especialment, en qüestions de vida quotidiana: viu en un cercle molt més restringit, redueix les seves activitats, no surt, rebutja relacions sexuals etc.

-Símptomes psicofisiològics com poden ser mals

de cap, trastrons de la gana, vòmits, nàusees.

-Sentiments depressius freqüents, ansietat, baixa autoestima.

-A mitjan termini poden aparèixer conductes d'evitació. Algunes víctimes actuen «com si no hagues passat res», intenten suprimir l'angoixa negant que estan afectades («estic bé, tot ha passat») no parlen del tema, rebutgen l'ajuda i fingeixen davant si mateixes i els altres que estan molt bé.

c) Una vegada que la por i la ira baixen, la víctima entra dins la fase de reorganització. Admet el que li ha passat i els afectes profunds que ha tingut a la seva vida, deixa de fugir de l'angoixa, s'enfronta al problema i cerca ajuda. Moltes vegades, la víctima no pot arribar a aquesta fase fins després del judici. D'altra banda, com més proximitat afectiva hi ha entre la víctima i l'agressor, més temps deixa passar per decidir-se a demanar ajuda i la denunciar els fets.

Voleibol - Partits de desembre i gener

La manca d'interés dels equips marquen els darrers resultats

Antoni Sansó.- El Vilafranca guanyà el seu primer partit de la temporada, davant d'un Manacor que va remuntar 2 sets en contra i es va haver de jugar un tercer set guanyat per l'equip vilafranquer. Un partit no tan igualat fou el que es jugà dins el camp del Portol on el Vilafranca disputà el seu millor partit sortint per la televisió. El Vilafranca seguí guanyant partits aquesta vegada contra el Felanitx, on l'equip vilafranquer jugà un partit molt bo i

no donà opció a res al seu equip rival. El Sant Josep Obrer tancà la cadena de bons resultats del Vilafranca donant una lliçó de com es juga al voleibol, val a dir que el Vilafranca jugà contra el primer de la classificació i l'actual campió de les Illes Balears. El Vilafranca seguí perdent partits contra el Petra i, una vegada començada la segona volta, contra el Manacor. Els dos darrers partits han estat ben diferent l'un de l'altre, un s'ha guanyat de manera clara i l'altre s'ha perdut degut al mal joc.

Esports

Vilafranca 3-Manacor 2	Vilafranca 0-Petra 3
Portol 0-Vilafranca 3	Manacor 3-Vilafranca 0
Vilafranca 3-Felanitx 0	Vilafranca 3-Portol 0
St. J.Obrer 3-Vilafranca 0	Muro 3-Vilafranca 0

L'equip juvenil ha perdut l'entusiasme dels altres anys. Foto: J. Jaume.

Els equips juvenils i cadets femenins podrien desaparèixer

A. Sansó.-Sembla ésser que l'equip juvenil de voleibol es vol retirar. Una de les causes podria ser la manca d'interés que demostren algunes jugadores tant a l'hora d'anar a entrenar com a l'hora de disputar alguns partits. L'equip cadet també podria retirar-se si no queda en una bona posició. De totes maneres sembla ésser que el problema que tenen les juvenils és més greu, ja que el seu responsable ha desistit el seguir entrenant, mentres que les cadets es podrien retirar en funció dels resultats que obtenguin a la fase de classificació per les finals.

Ciclisme - Problemàtica a la Voltadora

La Voltadora de Vilafranca presenta les primeres conseqüències de l'oblit

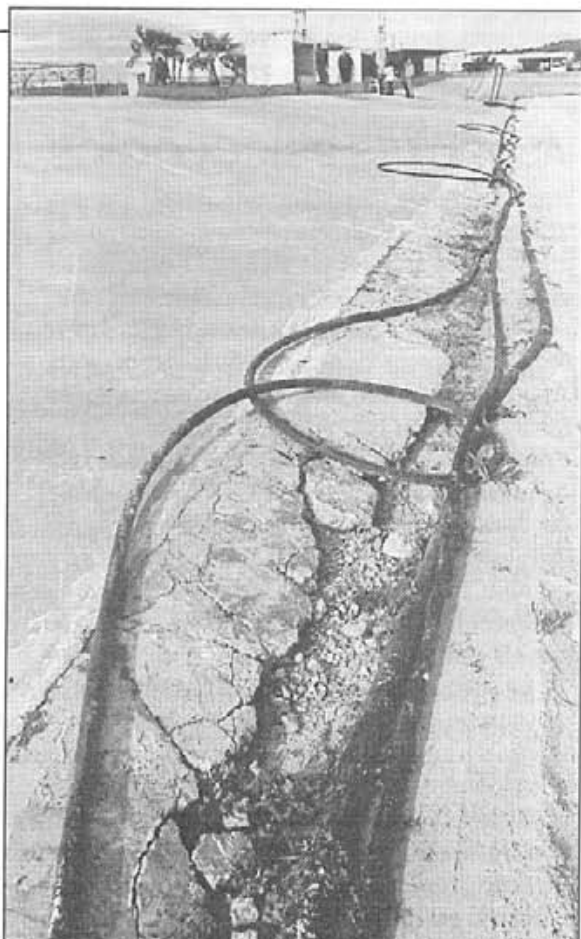
Jaume Vidal.- Des de la construcció de la Voltadora de Vilafranca ja han passat molts d'anys i des de fa un temps pateix les primeres conseqüències de l'oblit. Les fotografies captades a la voltadora aquests darrers dies mostren l'avançat estat de deteriorament, fet que ha motivat les primeres queixes dels corredors que l'empren cada dimecres, ja que no poden realitzar l'esport que practiquen amb les mínimes garanties de seguretat i plaer.

S'ha arribat al punt que les bicicletes foraden de forma continuada degut als múltiples clots i siques que presenta la pista, així com una sèrie d'alts i baixos que dificulten el bon entrenament dels corredors. A la fotografia de la dreta es pot veure el mal estat del cordó, el que presenta múltiples crulls i badalls. Un motiu afegit al deteriorament és el cabdal que s'ha format a la part interior que recull l'aigua provinent del terreny de joc. Si no és prenen mesures a curt termini la Voltadora esdevindrà impracticable, i és perdrà un espai esportiu que en el seu dia resultà molt car. Per

altra part la S.D. Vilafranca, com a representant del ciclisme local, hauria d'incentivar l'ús de la pista entre el nostre jovent, i no tant jovent, i multiplicar les curses en aquesta instal·lació tan desitjada per molts dels pobles veïnats.

La recta de contra-arribada tampoc és un excepció

Els crulls es fan més grossos amb el temps. Fotos: J. Jaume

El futbol base vilafranquer agafa major consistència després dels bons resultats dels equips de F-5, F-7 i dels Infantils

Redacció d'Esports.- Futbol 5

L'equip entrenat per en Pere Llull duu una temporada impecable, de deu partits només n'han perdut un i fou contra l'Algaida A, en que l'arbitre actua de forma injusta envers el nostre equip. L'equip com podeu veure a la fotografia és mixte, té dues al·lotes na Catalina Garí i n'Antònia Estrany. Els resultats més destacats són: Vilafranca 12-Ariany 2, Algaida B 0-Vilafranca 10 i Vilafranca 9-Petra "B"0. Aquest equip té uns quants jugadors molt tècnics com són en Llorenç Llull o en Pere Mascaró, 25 i 18 gols respectivament.

L'equip de Futbol 5 iniciació ha guanyat nou partits de deu

Futbol 7

El darrer equip vilafranquer, i per això no deixen d'esser els pitjors, segueixen en bon peu la seva gran caminada per la nova lliga. Es consoliden com un dels fermes equips candidats a l'ascens gràcies a un bon entrenador i a un bon equip ple de confiança i il·lusió que va endavant com un llamp.

Infantils

Derrota espectacular a Lluçmajor. L'equip vilafranquer sofri la pitjor derrota de la temporada davant d'un poderós equip com és l'Espanya. L'equip de Lluçmajor donà poques oportunitats al Vilafranca però en una d'elles el Vilafranca marcà el gol de l'honor. L'equip vilafranquer no pogué fer res per evitar la derrota. Aquest partit quedà oblidat i el Vilafranca guanyà al Santanyí en un partit molt igualat. El gol de la victòria vilafranquera arribà en temps de descompte. L'equip més regular del futbol base vilafranquer sembla no perdre el control de la situació. Només han perdut un partit i són segons amb deu punts gràcies a un bon joc i confiança de la mà del seu entrenador i de les dues figures de l'equip: en Xesc Sansó i en Jaume Sitges. Aquestes grans promeses segur que duran molt de xerrar.

Cadets

El Vilafranca sols ha jugat un partit d'ençà que ha acabat la Copa.President. Va ser davant el Barracar. L'equip manacorí es va saber venjar i guanyà de manera clara. El partit no va semblar ser amistós ja que gairebé durant tot el partit hi va haver discussions i insults entre els jugadors de tots dos equips.

Juvenils

La nota més destacada dels últims partits dels juvenils són els darrers bon resultats a fora camp. Els dos darrers encontres jugats han estat a fora, primer a Algaida i llavors a Son Ferrer, es saldaren amb una clara victòria (1-5) dins

Algaida i amb un empat (2-2) dins el líder de la Tercera Regional A juvenil. L'equip den Montserrat i den Llorenç sembla haver començat amb bon peu l'any i sembla tenir molt clares les seves aspiracions d'ascendir. Es troben sisens i amb deu punts.

Primer equip

Quan ja es duen disputats setze partits a la Primera Regional, el panorama sembla no haver canviat gens. El Vilafranca segueix líder amb trenta-nou punts i amb una avantatge de cinc punts amb el seu màxim rival: el Rotlet del Molinar. Però quan tot sembla que marxa d'allò més bé, el darrer partit disputat pels vilafranquers dins el seu feu, regalaren dos punts a un La Victòria molt compost. Ara només cal que sapiguem si només és una travelada i tot s'arregla o si l'equip comença a fer aigua. Tan sols ens queda esperar i que el temps ho desvetli pel bé de l'equip den Pep Sansó.

«ES CA MELONER» NOVA MASCOTA DELS JUVENILS VILAFRANQUERS

Una nota divertida i a la vegada certa és la de què els juvenils vilafranquers s'han fet amb una mascota. El passat dissabte sis de gener per la nit, un famós bar afluente de jovent rifava un peluix en forma de ca de dimensions aproximades d'un metre d'alt per un metre d'ample, el qual va ser guanyat pel jugador Xavier Febrer anomenant-lo el mateix vespre amb els demés jugadors mascota oficial dels juvenils batiant-lo amb el nom del «Ca Meloner».

El sendemà li posaren la camiseta número setze del club i se'l endugueren dins l'autocar camí de Son Ferrer. Sembla que doni bona sort aquest peluix ja que varen empatar a dos gols amb l'actual líder. Des d'aquí només podem desitjar a la nova mascota que dongui molta sort als juvenils dins el difícil camí que els hi espera.

Guillem Mas i Barceló

Catalina Rosselló guanya el lot dels 100 primers numeros de la revista

Catalina Rosselló Barceló ha estat la guanyadora del sorteig organitzat per nosaltres durant la Setmana Cultural de Santa Bàrbara, concretament el dia de l'actuació de Biel Majoral al cinema parroquial. Na Catalina comprà el numero 13 de la serie Blava i consecuentment ha obtingut la col.lecció dels cent primers numeros de la nostra publicació. Cal dir que el número 27 de la serie Verda encara no ha sortit el seu comprador al qui li correspondran els cinc llibres de la col.lecció "Es Molí Nou".

Catalina Rosselló en el moment de l'entrega. Foto: Joan Jaume

Noticiari

Defuncions

Gregori Mayol Bauçà, morí dia 20-12-95 als 57 anys

M a r i a A m e n g u a l Bauzà, morí dia 22-12-95 als 74 anys

Francesca Bover Font, morí dia 23-12-95 als 80 anys

Jaume Rosselló Huguet, morí dia 1-1-96 als 59 anys

Magdalena Sansó Mestre, morí dia 2-1-96 als 88 anys

Guillem Pou Mascaró, morí dia 3-1-96 als 74 anys

Catalina Gayà Sansó, morí dia 9-1-96 als 85 anys

Josep Barceló Nicolau, morí dia 14-1-96 als 75 anys

Naixements

Maria Garvi Barceló, filla d'Aureli i Mª Antònia, nasquè dia 18-12-94

Ismael Romero Artigues, fill d'Epifani i Isabel, nasquè dia 24-8-95

Marta Bauzà Rosselló, filla d'Andreu i Joana, nasquè dia 28-9-95

Josep Franco Nicolau, fill de Josep i Catalina, nasquè dia 18-10-95,

Bartomeu Mare Gayà Prats, fill d'Antoni i Antònia, nasquè dia 23-10-95

Còmic fotogràfic

Els regidors del PP tenen molta son... els dissabtes

Ja ens ho havien fet saber, però nosaltres no ens ho podiem creure. Fem acostar el nostre fotogràf fins a la Sala i el nostre dubte es feu realitat. Es veu que això de fer els plenaries en dissabte matí, malgrat els facin ben a prop del migdia, no acaba d'agradar als dos Antonis del PP. La cara de la nova secretaria, que els te asseguts a la seva dreta, ho diu tot.